

Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KMEDV/22bdAMES001/22
Názov predmetu	propedeutika mediálnej výchovy
Rozsah	2P
Počet kreditov	4
Vyučujúci	doc. PhDr. Viera Kačínová, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Spôsob hodnotenia a ukončenia predmetu: 50% priebežné hodnotenie, 50% záverečné hodnotenie.

- priebežné hodnotenie: písomný test
- záverečné hodnotenie: ústna skúška

Úspešné absolvovanie predmetu podmieňuje splnenie stanovených podmienok, ako aj pravidelná účasť na výučbe. Povolene sú max. 2 absencie. V prípade individuálneho študijného plánu je nutná minimálne 50% účasť na prednáškach (Pozri Študijný poriadok UCM, § 13). Študent s individuálnym študijným plánom musí okrem uvedených podmienok pre absolvovanie predmetu odovzdať na konci semestra extra seminárnu prácu na vymedzenú tému. Téma bude stanovená po vzájomnej dohode pedagóg – študent. V prípade vymeškania viac ako polovice prednášok nie je možné predmet ukončiť.

Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať minimálne 56 % bodov z každej časti (celkovo 56 bodov zo 100). Úspešné absolvovanie písomného testu je podmienkou prístupu k ústnej skúške.

Výsledná stupnica hodnotenia:

A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami < 92-100 % >

B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami < 83-91 % >

C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky < 74-82 % >

D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby < 65-73 % >

E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám < 56-64 % >

FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta < 0-55 % >

Výsledky vzdelávania

Výsledky vzdelávania:

Študent po absolvovaní predmetu nadobudne tieto vedomosti, zručnosti a kompetencie:

- poznatky z problematiky mediálnej výchovy, rozvoja mediálnej gramotnosti, budovania mediálnych kompetencií, posilňovania kritického myslenia a kritickej analýzy mediálnych obsahov
- vie charakterizovať nosné pojmy problematiky a prepojiť ich: mediálna výchova, mediálna gramotnosť, mediálne kompetencie, mediálna a informačná gramotnosť/kompetencia
- orientuje sa v cieľoch mediálneho vzdelávania a vie charakterizovať úroveň mediálnej gramotnosti v závislosti od úrovne poznatkov, schopností a zručností účastníkov mediálneho vzdelávania

- pozná historický kontext vzniku a vývoja mediálnej výchovy doma i v zahraničí, najmä v krajinách EÚ
- orientuje sa v systéme celoživotného vzdelávania na Slovensku - formálne a neformálne vzdelávanie v mediálnej výchove
- vie identifikovať špecifiká mediálneho vzdelávania vo vzťahu k špecifickým skupinám obyvateľstva (deti a mládež, seniori, učitelia a pod.)
- orientuje sa v problematike negatívnych stránok médií (najmä internetu) vo vzťahu k rôznym skupinám obyvateľstva
- pozná preventívne opatrenia, iniciatívy a organizácie venujúce sa problematike mediálnej výchovy a boja proti negatívnym fenoménom médií (falošné správy, hoaxy, dezinformácie, sexuálne obťažovanie na internete, online závislosť, kyberšikanovanie, persuázia a manipulácia v médiách a i.)
- rozvíja si kritické myslenie a je schopný analyzovať mediálne obsahy s ohľadom na autorský zámer, relevanciu zdrojov, pravdivosť informácií a i.
- je schopný navrhovať možné riešenia v oblasti prevencie a ochrany pred negatívnymi vplyvmi médií ako aj posilňovania pozitívnych mediálnych návykov
- je schopný navrhovať vzdelávacie aktivity, napr. pre deti a mládež zamerané na rozvoj mediálnych kompetencií a zvyšovanie mediálnej gramotnosti
- orientuje sa v aktuálnych trendoch problematiky mediálnej výchovy.

Stručná osnova predmetu

1. Úvod do problematiky mediálnej výchovy. Média ako súčasť životného štýlu človeka a potreba mediálnej výchovy.
2. Teoretické vymedzenie základných pojmov.
Mediálna výchova. Úlohy a ciele mediálnej výchovy. Mediálna gramotnosť. Mediálne kompetencie. Kumulovaný koncept MIL.
3. Dominantné koncepcie/orientácie mediálnej výchovy a ich charakteristika.
Protekcionistická. Kritická/Kriticko-hermeneutická. Činnosťná/Learnig by doing. Participatívna. Posilnenia. Ekologická.
4. Historické aspekty mediálnej výchovy doma a v zahraničí.
Vývoj a stav MV na Slovensku. Základné koncepčné dokumenty a prístupy.
5. Mediálna výchova vo formálnom vzdelávaní na Slovensku.
Spôsoby implementácie mediálnej výchovy do vyučovania. Mediálna výchova v štátnom a školskom vzdelávacom programe. Mediálna kompetencia v kontexte kľúčových kompetencií.
- 6.-7. Mediálna výchova v neformálnom a celoživotnom vzdelávaní v Európe a na Slovensku.
Významné projekty a iniciatívy neformálneho vzdelávania v mediálnej výchove.
8. Mediálna výchova v ére digitálnych médií. Online bezpečnosť. Nástrahy a riziká internetu a médií vo vzťahu k špecifickým skupinám recipientov. Digitálne hry.
9. Kritické myslenie a mediálna výchova.
Význam a úloha kritického myslenia v mediálnej výchove. Techniky rozvoja kritického myslenia ako kľúčovej kvality mediálne kompetentného jednotlivca. Kritické myslenie ako nástroj rozlišovania persuázie a manipulácie v médiách.
10. Násilie v médiách ako špecifický problém mediálnej výchovy.
11. Priebežné hodnotenie formou testu

Odporúčaná literatúra

- Hossová, M., Hekelj, M. (2018). Mediálna výchova a mediálna gramotnosť v kontexte televíznej tvorby pre deti a mládež. FMK UCM v Trnave.
- Grizzle, A., Wilson, C., Tuazon, R., Cheung, Ch. K., Lau, J., Fischer, R., Gordon, D., Akyempong, K., Singh, J., Carr, P. R., Stewart, K., Tayie, S., Suraj, O., Jaakkola, M., Thésée, G., Gulston, C., Andzongo M., Blaise P. & Zibi Fama, P. A. (2021). Media and information literate citizens: Think critically, click wisely: Media & information

literacy curriculum for educators & learners. UNESCO. <https://bit.ly/3tsQtGX>

Kačínová, V. (2018). Teoretické východiská učenia sa o médiách. FMK UCM v Trnave.

Kačínová, V., Hurajová, A. (2022). Selected problems of media education: for students of mass media communication : specialized academic textbook in English. FMK UCM v Trnave.

Petranová, D. (2013). Mediálna výchova a kritické myslenie. FMK UCM v Trnave.

Petranová, D., Vrabec, N. (2013): Persuázia a médiá. FMK UCM v Trnave.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, anglický